

Štev. 48.

V Ljubljani, v sredo 28. novembra 1917.

Leto IV.

Naša zmagoslavna ofenziva proti Italiji.

Da more naša armada hitreje zasledovati bežečega sovražnika, se vozi vojaštvo tudi na avtomobilih.

Marija Konopnicka:

Starka.

Bilo je opoldne. Varšavski mestni park se je utapljal v vročo tišino. V zelenkasto zlatih mrežah solnčnih žarkov, ki so prodirali skozi liste košate lipe, je plesal roj mušic. In nedaleč od mene so mrgoleli belini po zeleni trati.

z nekakšnimi kolači, na klopico ter opirajoča se ob njo je stežka vzdihnila.

„Vroče je danes!“ sem dejala, da sploh kaj rečem.

„Kakor je božja volja!“ je odgovorila ter si otirala pot s svojih bledih, prozornih lic. „Strašna vročina, strašna vročina!“

„Ali nočete sestiti!“

„Čemu, milostiva gospa? V starosti se

so zdaj ondi drugi ljudje kakor včasih in drugačen red kakor prej. Vendar me tam poznajo. Stari in mladi ljudje poznajo tamkaj Banašinovko.“

„Vi ste se torej preselili v Varšavo?“

„Ah, kako bi se naj preselila v Varšavo, milostiva gospa? Mladi ljudje — da, mladi lahko potujejo po svetu, — ampak v mojih letih! ... Samo hčer imam tukaj omoženo z delavcem, ki dela v neki žebeljarni; a ko me je sveta zemlja začela vleči vase, sem hotela umreti med svojimi otroki. Med svojimi se vendarle umira lažje. Bog obvaruj vsakogar pred žalostnim koncem — tako pa vendar posteljejo nekoliko slame in pomagajo ubogi duši iz bednega telesa.“

„In godi se vam dobro pri vaših?“

„Gotovo. Starcem se godi povsod dobro, saj brez žalosti niso itak nikoli. Samo, da se mi to vendar ni tako posrečilo, kakor sem si želela.“

„Kaj se vam ni posrečilo?“

„I, no, s tem umiranjem, milostiva gospa. Prišla sem k otrokom umret, a jaz živim naprej in naprej. Strašno sem slaba — kar upihni bi se me dalo, bi človek mislil, toda trdo življenje imam, da Bog pomagaj! Spočetka je hvala Bogu še šlo: naznanili so me popolnoma pravilno na policiji, zet je hodil v tovarno, hči je gospodarila doma in jaz sem posedala okoli peči, si tu pa tam oprala kakšno svojo cunjjo, dremala, molila rožni venec in čakala na svojo poslednjo uro. Čakala sem mesec — dva — nič! A tu je prišel neke nedelje k nam hišnik in je dejal:

„Slišite, Peter“ — tako so namreč pri sv. krstu krstili mojega zeta — „mamici morate poskrbeti dovoljenje za tukajšnje bivanje, če misli ostati še naprej pri vas.“ Zet se je temu čudil in vprašal: „In to mora biti? Koliko pa stane to?“ — In hišnik je odgovoril: „Da — za četrto leta stane 2 rublja.“ — Peter mu je dal tobaka in žganja, in hišnik je spet odšel. Jaz pa sem dejala: „Čemu mi je neki treba tistega papirja! Saj

Cesar (prvi na levi strani) kot glavni poveljnik naše ofenzive proti Italiji študira zemljevid v glavnem stanu. Na desni spredaj fm. baron Conrad in šef generalnega štaba baron Arz.

Pred klopico, na kateri sem sedela, se je svetilo in oslepovalo oči belo kremenje in zrak je bil nasičen od težkih in vonjivih par. In vse to po hladnem, žalostnem jutru! Kakor srebrna krogla se je naglo dvignilo solnce, stapljajoče žejno, v mukah se potečo zemljo.

Park je bil prazen ljudi. Ti, ki so bili tu dopoldne, so že davno odšli, a oni, ki bi iskali tod osveženja v poldnevni senci, še niso prišli.

A tedaj sem naenkrat zaslišala v bližini nekak šum. S kratkimi, urnimi koraki se je bližala klopici globoko sklonjena starka. Njen beli, naškrobljeni robec, platnena obleka in mali predpasnik so igrali v sončnih žarkih z najpestrejšimi barvami. V eni roki je nesla košek, z drugo pa se je opirala ob palico, ki je bila ne le opora njenim od starosti oslabelem nogam, nego tudi vodnik slabih, kalnih oči.

Bila je še precej daleč, a njeno utrujeno, težko dihanje je segalo že do mene. Zdelo se je, da hiti h klopici, da se malo odpočije in da se vsaj za kratko dobo iznebi svojega bremena — koška. Uboge noge so se ji premikale z naporom, opotekajoče, koraki so postajali vedno negotovejši. Glavo je imela sklonjeno tako globoko, da so poteze njenega obraza popolnoma izginile. Zdelo se je, da me starka sploh ni opazila; šele ko je stopila na mojo senco, se je ustavila in dvignila glavo. Ah, kakšno omrežje gub! Življenje, ki ga je spredlo, je bilo pač zelo dolgo in menda ni poznalo počivanja; zgodaj zjutraj je pač vstajala na delo ter legala o polnoči. Trdo in enolično sivo vreteno življenje je izpredlo pač že vsako nitko njenih oslabljenih prsi, a razpreja jih vedno iznova in iznova, vedno hiteč — brez odpočitka ...

Starka se je za hipec preplašila, njene male sive oči so se dvignile, nato je pristopila bližje, postavila košek, napol napolnjen

težko seda in vstaja. V križu pri tem poka in boli.“

„Koliko ste stara?“

„Čemu bi štela leta, milostiva gospa? Bog jih šteje tudi brez mene ... Osem-

Cesar med ofenzivo na Tirolskem: Najvišji poveljnik čita ugodna poročila o uspehih na tirolski fronti.

deset ... morda še več. Človek jih ne more prešteti kar tako na pamet, ampak naša občina ... tam to vedo, tam imajo papirje ...“

„Torej niste odtod, mamica?“

„Kako bi mogla biti odtod, milostiva gospa? Doma sem iz Plocka — samo da

nisem prišla živeti — nego umreti!“ In hči je rekla: „Res je! Mamica žive itak le od danes na jutri.“

Tako smo se med seboj dogovorili, in zopet je bilo vse dobro. Toda obšla me je tako grozna slabost, — potila sem se tako

strašno, da je pokala vsaka koščica v meni, in pred očmi se mi je zdelo, kakor da lete saje. Mislila sem: „Zdaj to ne bo več dolgo trajalo.“ A kaj ve ubog grešnik! Minilo je zopet pol leta... minulo je drugega pol leta in jaz — sem živela dalje. Jedla nisem skoraj ničesar in spala sem na tleh ob peči, a — živela dalje. Mislila sem, da mi je Bog že grehe odpustil. Toda tu je prišel nekega

ni hotel odreči Doddu svoje pomoči, ker mu jo je že obljubil.

»Dovolite, da nastavim listnico in da ga skrivaj opazujem!« je dejal Dodd samozavestno. »Glavno ni denar niti dokumenti, ampak listnica!«

»Jo imate li s seboj?«

»Žal ne,« je odvrnil Dodd, »ampak jutri se vrnem in jo prinesem.«

roko in odšla ž njim na obrežje.

Povedal ji je vso po resnici.

»Torej v ječi je? Kot tihotapec! Strašno! Rešiti ga morate, mister!«

»To hočem!« je odgovoril resno. »Trebaja je, da mi daste njegov zavitek z listnico. Vanj vtaknem potrebno orodje, da lahko uide. Vse je dogovorjeno z ravnateljem. Napišite mu pisemce, da ga pričakujete na malem parničku v Luki St. Malo. Podnevi izvesimo na parničku prapor Unije, ponoči pa dve rdeči svetilki. Tja naj se zateče... zaiti ni mogoče.«

»Toda na parniku ga ne daste aretirati?«

»Nikakor ne!« je izjavil Dodd. »Odpe-ljeva ga s seboj, — vse drugo ukrepeva kasneje.«

»Moška vaša beseda, mister?«

»Tu — moja desnica!« je iztegnil roko, v katero je Polly z veseljem udarila: »Velja!«

Nato je stekla po listnico ter je napisala pisemce, kakor ga ji je narekoval Dodd. Ko ga je podpisala z neštetimi poljubi, je Dodd položil pismo v listnico.

»Tako. Zdaj grem še nakupit fino žago in pilo, ki ju položim tudi v listnico. Medtem se pojdite v hotel obleč. Kmalu pridem po vas, da odpotujete!«

Vesela sta se ločila.

Proti večeru sta bila že v St. Malo. Ravnatelj je naučil stražo, kako naj — ko bo dovolj tema — natakne listnico na bodalo na svoji puški ter vrže listnico skozi to in to okno v prvem nadstropju.

»Trebaja mu je vzbuditi domnevo, da mu je vrgla listnico v celico prijateljska roka,« je razlagal Dodd. »Potem se preverimo, kaj stori!«

»Izborna, izborna!« je pritrdjeval ravnatelj. Toda takoj je dodal: »Ampak videli boste: denar spravi, listnico pa vrže proč. Mož je abnormalen slučaj!«

Tega večera je bilo Jacku prvič zopet dolgčas. Zahrepenel je po ženi, po delu, po gibanju v svobodi... Hkratu pa ga je mučil dvom: je li bil tu Dodd ali ni bil? — Kako

Cesar v spremstvu barona Conrada Hötendorfskega, poveljnika naših čet na Tirolskem, si ogleduje manipulacijo z laško revolversko puško.

dne moj zet z dela, in takoj za njim hišnik.

»No torej, kaj pa je z vašo mamico? Rekli ste, da je prišla k vam umret, a zdaj sedi tu že četrti kvartal brez listka! Trebaja to na nekak način končati — tako ali tako! Saj je do danes že več kakor deset rubljev.«

(Konec prihodnjič.)

Odplul je v Southampton ter je bil na slednje jutro že v Brightonu. Našel je Polly v pletenem stolu, ko je poslušala kopaljski orhester. Baš je sviral odlomke iz opere »Lohengrin.«

E. G. Brat:

Beg za milijoni.

Roman Slovenca Amerikanca.

18. nadaljevanje.

Preko dvorišča pa sta korakala Dodd in ravnatelj

»Ni se izdal!« je dejal ravnatelj. Zdaj ste menda sami prepričani, da je res popolnoma ob spomin. Če bi se pisal Jack Bell...«

»Saj se tudi piše!«

»... bi se bil moral izdati, ko je začel moje klicanje. Toda zdaj veva le to: ali se naš Lohengrin sploh ne piše Jack Bell, ali pa je resnično docela pozabil, da je Jack Bell!«

»Ampak jaz ga vendarle spravim zopet k spominu,« je dejal Dodd. »Ali mi dovolite ž njim še en poizkus?«

»Prav rad. A kakšen poizkus?«

»V Plymouthu na ameriški agenturi za mornarje so baš tiste dni, ko so tegale Lohengrina potegnili iz morja, oddali listnico z dokumenti in denarjem,« je pripovedoval Dodd. »Preverjen sem, da je listnica last tegale vašega jetnika. Če prizna, da je njegova, vzemo obenem tudi, kako se piše.«

»Sijajno! Če vzame listnico, ga imamo! Če pa je ne vzame, potem... kaj potem? Potem je norec, ne?!« — Ampak denar bi vzela vsakdo! — Dokaz se mi ne zdi neporečen.«

Ravnatelj je mislil logično in prvo navdušenje se mu je takoj spet ohladilo. Vendar

»Imam ga... vašega Lohengrina!« ji je dejal, ko ji je poljubil ročico ter ji izročil zavojček šokolade. Brez darilca se ni vračal nikoli, kajti Dodd je bil res gentleman.

»Kaj se to pravi — mojega Lohengrina?« je vzkliknila v srečni slutnji, vzela njegovo

je zvedel ravnatelj njegov naslov? — Morda iz kakšne nove tiralnice v angleških listih? Mučno je, če človek ne ve, kaj bi in kako bi... Morda bi bilo zdaj še vendarle najpametneje, ubogati soseda Smitha in nocoj pobegniti! Toda če bo straža streljala? Ne-

Cesar na tirolski fronti si ogleduje zaplenjene revolverse puške, najnovejše morilno orožje Lahov.

rodno bi bilo ... zlasti če je v bližini Dodd.

Tako je ležal, se obračal tja in sem ter ni mogel usnuti. Odločiti se je treba! A kaj je pametneje in varneje: uteči ali ostati? Noč je že tu. Še par ur ... potem bo za beg že prekasno.

In ugibal je, uvaževal, kolebal v svojih sklepkih in načrtih.

Slišal je enakomerni korak straže pod

ustavljalo, ker je bilo že skoraj docela prepiljeno.

Smith je pomolil glavo skozi okno in poslušnil. Stražnik je bil baš na voglu kaznilnice, ko je skočil Smith na hodnik. Predno se je vojak okrenil in uganil, kje je počilo, je Smith že izginil v temi. Stražnik je zdaj hitel nazaj, a tedaj je počilo že drugič po hodniku. Videl je v temi človeka, ki se po-

besedo.«

»Pa še bolje!« je pritrdil Smith.

Jack je pogledal medtem v listnico ter res zagledal svoj denar, šestero finih žagic in šestero finih pilic, vrhu vsega pa še — pismo, podpisano s »Polly«.

»Neverjetno dobro posneto!« se je čudil. »Čisto pisava moje žene! Vsa čast mr. Doddu! Mož je mnogo nevarnejši nego sem si domišljjal!«

Bilo je že blizu polnoči, ko sta stopila na barko ter zbudila lastnika. Jack mu je pomolil tisoč dolarjev pod nos.

»Vaši so, če odplujemo takoj! Ampak v smeri proti Londonu!« je dejal Jack odločno.

»A ne izdajte naju nikomur — niti svojim ljudem! Ker sicer — evo!« je dejal Smith in mu pokazal revolver.

»Velja!« je dejal lastnik barke, šel zbuditi krmarja in mornarja, ugasnil vse luči ter — odrinil. Ko je vzhajalo solnce, je bila »Marguerite« že daleč od Jerseya ...

Zjutraj ni bilo v celici št. 19 niti listnice niti Lohengrina. Luknja v steni in izlomljeno železje na oknu sosednje celice je povedalo Doddu vse. Najbolj ga je peklo, da je sam olajšal beg kar dvema zločincema, ker je bil tako nespameten, da je del v listnico žage in pile. Ker pa je storil to skrivaj, je moral molčati o tem ravnatelju, ki je bil nanj itak ves besen.

Na vse strani sta poslala brzozavke, oddelek vojakov pa je preiskoval vso okolico.

Ko je prišel Dodd povedat Polly, da je zaman čakala vso noč svojega moža, ki je izginil iz ječe v družbi vlomilca, je bila obupana, a tudi zelo huda.

»Saj sem vam rekla, da me pustite v ječo k njemu! Jaz bi ga bila rešila, — vi pa ga niste znali,« je tožila in jokala. »Že drugič vam je ušel izpred nosa. Ne, mister, posebno mi ne imponira vaša spretnost!«

Dodd je bil potrjen in ljuten, ker tako uničujoče kritike iz toli lepih ust še ni slišal. Najrajši bi bil odplul s parnikom iz St. Malo.

Šolarji in šolarice z učitelji in učiteljicami v Brixenu na Tirolskem pozdravljajo cesarja.

oknom, nato je vse utihnilo.

Naenkrat je začul, da je v celici nekaj padlo na tla. Padelec je bil precej močan, a vendar mehak. Skočil je s postelje in iskal v temi po tleh. Ozrl se je skozi železno omrežje ... nebo je bilo brez zvezd ... le tam v luki se je svetlikalo dvoje rdečih točk. Iskal je ... tipal ... in zatipal. Listnica! Strela, njegova listnica! Takoj jo je spoznal.

Prva njegova misel je bila: »Morda Michel Mohr?« — toda že jo je odgnala druga: »To je Doddova past! On hoče dognati mojo identiteto!«

A obenem je tudi že slišal tihe korake po hodniku.

»Že gredo pome!« je mislil, položil listnico na tla nazaj in hitro zopet legel.

In že je nekdo odprl duri. Posvetilo se je v celici, nekdo je pristopil k njemu in ga tiho ogledoval; Jack pa je smrčal, kakor bi spal najmirnejše spanje.

Nato je neznanec zopet odšel in zaklenil duri.

»Spi! Smrči kakor bi dreto vlekel!« je poročal strežnik. »Listnica pa leži še nedotaknjena na tleh.«

»Treba torej počakati, da se zbudi,« je dejal Dodd razočaran. »Pokličite me, prosim, predno se izdani, da ga bom mogel dobro opazovati!«

»Da, tako bo najbolje,« je pritrdil ravnatelj. »Spite lahko v moji pisarni na divanu. Dama naj ostane na parniku!«

In vsi trije so odšli spat ...

Jack je v tem hipu že šepetal skozi luknjo v steni.

»Smith, z vami pobegnem! Takoj začniva kopati!«

In začela sta vsak s svoje strani. V pol ure je bila odprtina že zadostno široka, da je mogel Jack zlezti v sosednjo celico. S seboj je vzel tudi listnico s tal.

Nato sta se lotila z združenimi močmi omrežnega železja na oknu. Ni se jima

bira s tal, in hotel je planiti nanj z bodalom. Tedaj ga je Smith od strani udaril po trebuhu ter ga obenem sunil z nogo, da je vojak odletel po tleh in ječaje obležal. Smith je skočil še k njemu ter mu vzel revolver ob

Cesar se poslovja pred cerkvijo v Grödnertalu na Tirolskem od župnika.

pasu.

Nato sta ubežnika skozi park hitela k »Margueriti«. Nameravala sta se na barko vtihotapiti ter se ondi skriti,

Toda pri zadnji svetiljki v luki se je domislil Jack:

»Stoj! Mislim, da imam dovolj denarja. Lahko nama bo govoriti z ribiči pametno

Toda moral je čakati odgovorov na brzozavke.

Že isti večer je res prišla brzozavka, da so opazili »Marguerite« v kanalu v severni smeri plovečo.

»V London!« je zaklical Dodd, ko je čital to vest. »Prav gotovo hočejo do Londona dospeti!«

In parniček je letel po morski gladini kakor suh listič, ki ga podi vihar.

Toda v Londonu ni bilo niti sledu po »Margueriti« in beguncih. Zaman je storil Dodd vse možno, da bi dognal, kam so izginili.

Preostalo mu ni torej nič drugega, kakor da je objavil v listih Jackov smeli ubeg iz ječe v St. Malo ter da je tiralnico ponovil.

drugo uro sta še potrebovala, da sta šinila preko Rokavskega zaliva ter bila že na francoskih tleh, v luki Calais.

Že na kolodvoru je imel tu Dodd srečo, da je zvedel o Jacku Belu. S svojim ameriškanskim državljanskim listom se je legitimiral detektivu, ki mu je bil iz kdovekakšnega vzroka sumljiv. V kateri vlak je tat stopil in se odpeljal, pa detektiv ni mogel Doddu po-

dona in vožnja do Calaisa ju je izčrpala.

Drugega dne pa sta se vendarle odpeljala v Hamburg.

»Bodi po vašem!« je dejal Dodd, ki se ni hotel zameriti Polly. »Doslej sem vas vodil jaz, ne da bi se blamiral (še vedno ni mogel pozabiti njene hude žalitve!); — prevzemite torej poslej vodstvo vi, velecejenja milostiva.«

Polly se je zasmejala.

»Aha, revanširati se hočete!« ga je zavrnila. »Sprejemam torej vodstvo in če se blamiram, bova vsaj — bot!«

V hotelu »Esplanade« v Hamburgu sta vzela sobi št. 23 in 24.

Polly je še počivala, ko je Dodd že obletal policijsko ravnateljstvo in pristaniški urad. Nato se je vrnil po Polly, ki je pravkar zajutrkovala, da si v njeni družbi ogleda po številu prebivalstva drugo največje nemško mesto in luko. Tako sta se vozila v odprti kočiji okoli Alstre po Hamburgu.

Tam pred paviljonom ob Alstri je sedel Jack.

Že v Londonu si je dal obriti brado, toda le del pod spodnjo ustnico, vse ostalo je pustil brez škarij in britve. Imel je torej takozvano »cesarsko brado«, t. j. brado, kakoršno je nosil do svoje smrti nedavno umrlji vladar evropskega državnega dvojčka.

Pri nekem starinarju si je kupil elegantno sivo obleko, bele gamaše, bel slamnik in belo palčico. Ko si je še s peklenkim kamenom natrl kotlete in brke, da so mu postali čisto sivi, je bil popoln tip lehkoživnega starca, k išče pikantnih doživljajev.

Dospevši v Hamburg, se je odpeljal na ravnost na Adolfovo cesto k majčici Hansen kjer je imel pred leti kot mornar po cen postelj in hrano.

Seveda ga majčica Hansenova ni spoznala. Toda spomnil jo je toli različnih imen in dogodkov v preteklosti, da mu je rada verjela, da je njen star znanec. Celo zatrjevala mu je, da se ga iz množice mornarjev,

Cesar pri naših četah na južnem Tirolskem pred začetkom sedanje zmagovite ofenzive.

Pred Pollyno obličje pa se ni upal stopiti več dni. Preveč ga je razžalila, a najhujše v vsej bridkosti je bila njegova zavest:

»Resnico je govorila: zopet sem se grdo blamiral!«

XIV. Sestanek.

In vendar se ni!

Četrtega dne, odkar sta bila v Londonu, se je namreč Doddu posrečilo dognati, da je prenočil Jack Bell v malem hotelu Nordenda, toda samo eno noč ter da so ga videli nazadnje na Viktorijinem kolodvoru, kjer si je kupil vozni listek do Dovera. Jasno je bilo: ušel je zopet na francoska tla.

Tekom treh dni si je Polly vsaj površno ogledala ogromni London.

Dasi je poznala Newyork in Chicago, ji je vendarle imponiral London s svojo staro zgodovinsko kulturo, krasnimi parki, squari (trgi) in velikanskim prometom, ki se razvija po reki Temzi, polni parnikov in čolnov, po podzemeljskih ter nad in med hišami visokih železnicah.

Westminsterska opatija s čudovito katedralo, Angleška banka v City, Pavlova cerkev, Quildhall ter stari, nekdanji strašni Tower, Britski muzej, dve univerzi, Atenej, Kristalna palača ter še cela vrsta velikanskih, večinoma v grškem klasičnem slogu zgrajenih mramornih stavb jo je navdušilo in očaralo.

Videla je, da so Angleži ne le silno bogat, marljiv in podjeten, nego tudi visoko kulturni narod, ki ga Amerikanci pač posnemajo, kakor posnema objesten sin očeta, ne da bi ga mogel doseči v njegovi zrelosti in solidnosti.

Kakor doma v Chicagu se je počutila, vesela se svoje materinščine, in le stežka se je odločila, da sledi že četrtega večera Doddu v Dover.

V šiirih urah sta bila v tej najvažnejši angleški vojni in trgovski luki, a jedva pol-

vedati.

Kam sedaj? — Dodd je predlagal, da se odpeljeta v Amsterdam, Polly je bila za Hamburg.

»Kot mornar je bil večkrat dalje časa v

Cesar čestita odlikovanemu častniku saperju, ki je vodil akcijo z minami na gorl Monte Sief na tirolsko-laški fronti.

Hamburgu,« je pripovedovala. »Prijatelje ima tam, mnogo znancev še iz prejšnjih let. Rad se jih je spominjal ter mi pripovedoval o njih, Skočiva tja — morda ga najdeva ondi!«

Dodd pa se ni mogel odločiti, vlak je medtem odbrzel in odšla sta v najbližnji hotel počivat. Utrujena sta bila še iz Lon-

ki so zahajali za par dni v njen hotelček, zopet prav dobro spominja.

(Dalje prihodnjič.)

Naročite „Tedenske Slike!“

Dolina Can di Ferro, po kateri se vije železnica iz Vidma do Pontebe in po kateri so bežali laški voji s koroške fronte pred Krobatinovo armado.

Revolucija in evolucija: Rusija in Nemčija.

Ruski in nemški narod sta antipoda.

Ruski narod je stopil v vojno z vso nesrečno dedščino stoletij: s carskim absolutizmom, cezaro-papizmom in vsemožnim in vsegamogočnim birokratizmom. Bil je vkovan in se ni mogel gibati, imel je zavezana usta, da ni mogel niti vzdihovati, niti kar da bi ugovarjal. Kakor nema tovarna žival je molče trpel, a kadar se je skušal oprostiti (n. pr. 1905), so ga streljali, pobili. Kadar je hotel svojo boleost opisati, je bila knjiga sežgana, pisatelj zaprt ali izgan v Sibirijo. Le še rogati se je smel samemu sebi, pisati humoreske, polne solz in tihih kletvin.

A prišla je svetovna vojna: razkrila je gnilobo, nesposobnost in nezanesljivost ruskega vladnega sistema, podkupljivost birokratov, izdajstvo ali bojzljivost generalov, lehkomišelnost vojnih mistrov, topo slabost

Vražji most v Čedadu preko reke Nadiže. — Most je bajè že iz 15. stoletja. Čedad šteje nad 10.000 prebivalcev ter je živahno središče beneških Slovencev zlasti ob sobotah.

Staro laško mesto Humin (Gemona) z utrdami, ki so jih zavzeli slovenski štajerski strelci pešpolka št. 26. Mesto je obzidano, ima 7 vrat, stari grad je razvalina z 2 stolpoma.

carja, propalost birokracije in policije, skrajno zanemarjenost železnic i. t. d., i. t. d. Tatarska sužnjost, tlačanstvo in nevoljščina, ruska pravoslavna vernost in kruti absolutizem carjev so v ruskem narodu ubile skoraj vso energijo in odpornost. A strašne žrtve, ki jih je morala prinesti Rusija brez koristi za domovino l. 1915—17 zaradi nesramne zanikarnosti carizma in njegovega vladnega aparata, je vzbudil celo lenega dobričina, Oblomova-Rusijo. Čez noč se je zbudil iz svoje letargije ter je — vrgel carja z vsem odgovornim absolutizmom vred. Postal je svoboden! Suženj je postal gospodar. Iz teme je stopil na solnce. In to ga je upjaniilo, zbegalo, zmedlo. Zdaj se svobode ne more nasiti, od blazne radosti trepetajoče žile in mišice se ne dajo umiriti. Rus se je naenkrat prevzel.

Postavil si je vlado najboljših mož iz meščanskih slojev: monarhista Lvova, Miljukova in druge, ki imajo svetoven sloves kot učenjaki, demokrati in odločni Slovani.

A vrgel jih je, češ da niso — pravi. Pozval je na vlado najodličnejše socialiste: Plehanova, Kerjenskega, Tereščenka i. dr. — zmerne, prevdarne republikance.

Vrgel je čez noč tudi te, češ da so pre-

malo radikalni in pozval na čelo anarhiste, komuniste, skozi in skozi negativne elemente: Lenjina, Trockega i. dr. žide, ljudi brez slovenskega čuta.

Rusija vre. Veličine padajo, programi se izpreminjajo kakor mesec na nebu.

A narod trpi huje in huje. Vsaka nova revolucija je krvavejša, groznejša od prejšnje. Izbruhnili so državljanska vojna. Petrograd, Moskva in razna druga mesta so postala bojišča: po ulicah se strelja s topovi in puškami, ladje z morja sipljejo ogenj in smrt na rusko meščanstvo. Ruski polki, namesto da bi se borili na meji proti Nemcem in Avstrijcem, se vojskujejo med sabo. Kerjenski in Ljenin se borita drug z drugim s celimi armadami: danes zmaga ta, jutri druga, a — konca še ni videti...

Ubogi ruski narod! Prokletstvo stoletne teme ga noče zapustiti, — grehi davno zamrlih carjev se maščujejo danes, ker Rusi za srečo svobode niso bili pripravljeni in dovolj zreli.

Strašna reakcija je zavladala po stoletnem robstvu. Čez noč hočejo Rusi razrešiti

Videm (Udine), ki se je l. 1848 dvignilo proti Avstro-Ogrski ter je od l. 1866 laško mesto. Šteje nad 50.000 prebivalcev in ima lepe zgodovinske zgradbe, municipij, grad, nadškofijsko palačo in več spomenikov. V Vidmu in okolici stanuje mnogo Slovencev. L. 1910 so ustanovili bogoslovci in abiturijenti svojo „Zvezo“, ki bi naj delovala kulturno med tamošnjimi Slovenci.

stara, težka vprašanja: agrarno, ustavno, zunanjepolitično, vojaško, mirovno in še razna druga. Kri je tekla prej na mejah, zdaj teče v notranjosti Rusije!

Drugačen tok nosi nemški narod. Nemci napredujejo mirno, počasno, od stopnje do stopnje in — brez velikih kriz.

Mnogo sličnih točk imata v zgodovini ruska in nemška. Pruski kralji so sorodniki ruskih carjev in mnogo ruskih caric je bilo Nemk. Birokracija je bila silna, neznosna na Pruskem kakor na Ruskem, a — rezultati so različni. Tudi pruski kralji so se upirali narodnim željam po večji svobodi, tudi pruski žandarji in policaji so preganjali duševne voditelje, zatirali tiskovno in govorno svobodo ter metali večkrat najvrlejše može v ječo.

Tudi na Pruskem, celo v Berlinu, so bile revolucije. Nerada je odnehavala krona,

Videm: Piazza Vittorio Emanuele (trg V. E. II.) s kipom kralja na konju in s stebrom, na katerem je benečanski lev. Videm je padel 6. dan naše ofenzive, zasedli so ga Nemci.

Videm: Pred magistratom na Piazza V. E., ki je najlepši del mesta. Nadškofijska palača in grad.

še nerajša vlada, a — do skrajnosti se volji ljudstva nista upirali nikoli. V odločilnem hipu je kralj s svojo vlado vedno odnehal vsaj — nekoliko.

Nemci niso revolucionarji v toliki preiranosti kakor Rusi, ker Nемец je vzgojen za razsodnost, prevdarnost, uvaževanje, za spoštovanje pred potrebno disciplino in — narodno dolžnostjo. V takem narodu se je mogel razviti militarizem do današnjega ugleda in vpliva ter birokracija do današnje moči. Svobodoljubna Anglež in Rus tega ne moreta razumeti.

Rusi napredujejo in se razvijajo le potom krvavih izgredov in smrtnih žrtev, na Nemškem gre vse — parlamentarno, med gromom govornikov in streljanjem s črnim. Celo nemški radikalni socialisti in socialni demokrati so oportunisti, ki znajo v pravem hipu umolkniti in izginiti v temo. O revolucionarnosti in republikanstvu ni v nemški duši niti sence, čeprav kdo govori ali piše zelo — krvoločno in preteče.

Najsvobodoljubnejši narodi v Evropi so se otrsli fevdalnih ostankov izpred l. 1848, na Nemškem vlada še danes srednjeveški fevdalni sistem in aristokrati (junckerji) so še vedno polbogovi na odločilnih mestih.

Toda nemški napredek korači korak za korakom naprej — na važna, celo prva mesta stopajo tudi demokrati, člani meščanskih, trgovskih, parlamentarnih krogov. Dasi nemški parlament nima velikega vpliva na prestol in na kancelarja, vendar ni brez vpliva ter se vsaj — upošteva. Kancelar Michaelis je padel, ker ga ni maral parlament, novi kancelar Hertling si je vzel za namestnika moža iz parlamenta ter išče opore in zveze s strankami. In to je baš tisto, kar je zahteval nemški narod kot najnujnejše. Tako je torej vse — v redu...

Ruski in nemški narod sta dve nasprotji: sever in jug — belo in črno. Mrzla Rusija je izbruhnila preko noči kakor vulkan, a pod lavinami in lavo leže pokopano robstvo, carstvo, absolutizem, a še marsikaj družega, tudi dobrega. Medtem je stopila Nemčija lepo mirno korak naprej; a nazaj ne pojde več.

To pač odgovarja tudi naravi naroda in historičnim faktorjem: Nемец temeljit, marljiv, brez fantazije, če treba tudi brutalen, toda počasen, zmeren, brez patetike.

Rus čustven, blaga široka natura kakor je široka Rusija, poln skrajnosti, trpi udano najhujše robstvo in hkratu sanjari o največji svobodi, a brez energije, ki pa — kadar izbruhne — zapada v ekscese, pogrome, kaos.

Rusija je zemlja revolucije, — Nemčija zemlja počasne evolucije.

o naših tožbah in željah; dne 30. maja t. l. pa so proglasili v svoji deklaraciji, da stremimo Slovenci, Hrvatje in Srbi v državi složno vsi za združenjem jugoslovanskih dežel in rodov v enotno državo pod Karlovim žezlom.

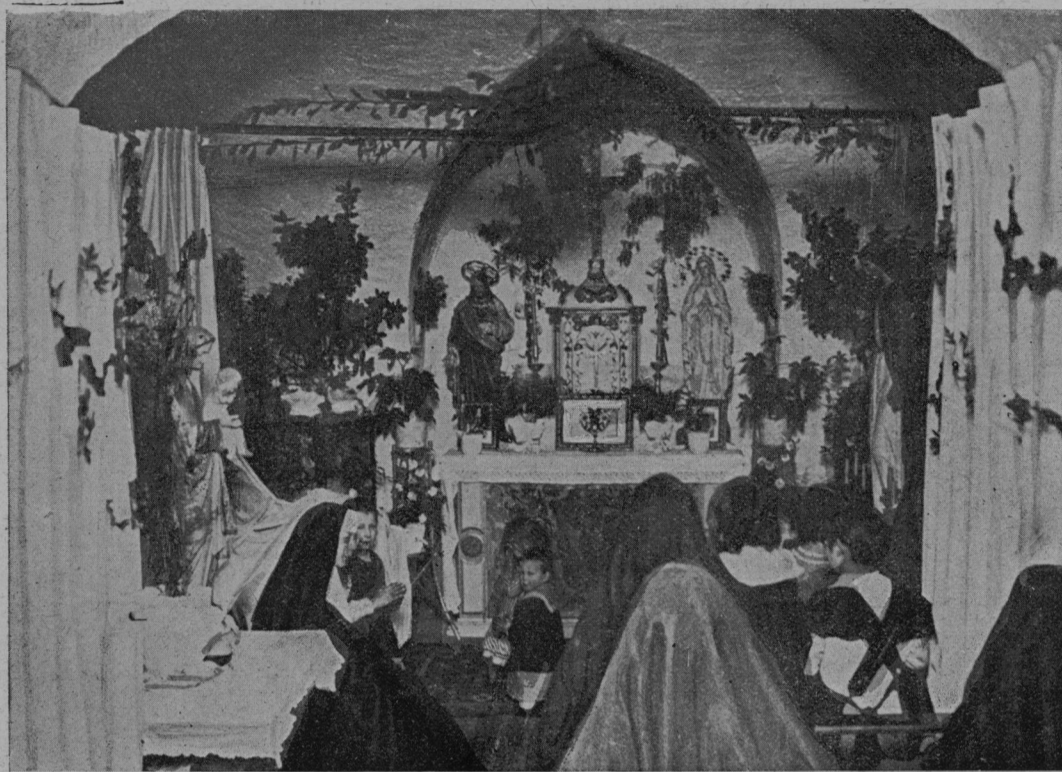
Tekom minulega leta je naša armada, oprta na nemško pomoč, izvojevala pod osebnim poveljevanjem cesarjevim najsijaj-

svedočeno ljubezen in požrtvovalnost za državo, da njihove nade niso gradovi zidani v oblake. Vse srčne in duševne vrline cesarjeve so nam jamstvo, da bomo praznovali prihodnjo obletnico v miru in svobodi. Bog nam ga ohrani še dolga dolga leta!

Beneški Slovenci in Benečija.

V tistem hipu, ko smo proglasili vsemu svetu, da hočemo biti vsi Slovenci združeni v svobodno upravno enoto v naši državi, so bili tudi beneški naši rojaki, kri naše krvi, odrešeni polstoletnega spanja in umiranja. Naš cesar Karel je kakor pričakovani slovenski kralj Matjaž s svojo zmagoslavno armado osvobodil tudi beneške Slovence! In tako more tvoriti slovenska domovina s pridruženjo Benečijo, z južno Koroško, Primorsko in Goriško, srednjo in južno Štajersko, Kranjsko z ogrskimi Slovenci in severno Istro veliko in močno tretjino bodoče svobodne jugoslovanske države pod žezlom habsburške rodovine.

Italija vse narode požre, ki jih dobi podse, a našega ni mogla. Zahodno Bovca, Tolmina in Gorice onkraj državne meje skoraj do Tilmenta prebivajo Slovenci. Vzlic vsemu laškemu barbarskemu nasilstvu se jih je po tisočletju ohranilo še nad 40.000 do 50.000, ki so zavedni Slovenci. Oglejski patriarhi so hoteli v Čedadu, središču beneških Slovencev, ustanoviti vseučilišče! Današnji Lahi, ki se bahajo s svojo 2000 letno kulturo, pa jim niso dali niti — ene ljudske šole v maternem jeziku! Niti slovenskih knjig z onstran meje jim niso dovoljevali, in knjige družbe sv. Mohora so se morale tja vtihotapljati! Slovenski beneški bogoslovci in abiturijenti nadškofijske gimnazije v Vidmu so l. 1910 ustanovili svojo zvezo, da bi delala med tamošnjimi Slovenci kulturno in organizatorno. Imeli so

Iz dobe laške invanzije v Gorici: V kapelico izpremenjena klet v uršulinskem samostanu v Gorici — kjer so bile nune varne pred bombami in granatami.

Prva obletnica.

Dne 21. novembra m. l. je umrl v 68. letu svojega vladanja in 87. letu svojega življenja naš cesar Franc Jožef I. Istega dne je nastopil vlado sedanji cesar Karel I. Dva važna dogodka v zgodovini države in vseh avstro-ogrskih narodov, posebej Slovencev.

Prva beseda mladega cesarja je bila posvečena miru in pravičnosti. Enako pravnost vsem narodom pa je bila njegova prva velika obljuba. S tem si je že itak popularni cesar mahoma pridobil srca in duše vseh narodov monarhije. Zavel je nov veter — svobode, demokratičnosti. Narodom se je po padcu Stürghovem odvalil kamen s srca, v vladajoči mrak pa je posijalo svetlo solnce, ko je cesar Karel pozval naš državni zbor k zopetnemu zasedanju, ko je proglasil amnestijo vseh političnih obsojencev, revizijo procesov proti vsem osumnjičencem ter je odpravil težke, neznosne vezi cenzure, ki je toli kruto vklepala časopise, tiskarstvo, slikarstvo in umetnost sploh.

Tekom vladanja Karla I. se je dogodil največji zgodovinski čudež: revolucija v Rusiji, ki je vrgla carizem in absolutizem, reakcijo in največjo sramoto slovanstva. Ta revolucija je prinesla človeštvu novo in močno strujo demokratizma, svobode, napredka. Še ni zaključen revolucionarni proces na Ruskem, še traja borba med pristaši reda in anarhije. Toda ta revolucija je iznova naglasila mirovno težnjo človeštva, ki je bila — prva beseda našega cesarja.

Že opetovano je izjavil Karel I. sam in na usta vlade, da želi miru čim preje, in Karlova zasluga je, če se mirovno vprašanje dviga vedno iznova in vedno odločneje.

V državi je nastal bujen političen razmah, in položaj državljanov se je izdatno olajšal, osvobodil.

Naši poslanci govore svobodno, odkrito

nejšo zmago nad Italijani. Naš cesar je pomel sovražnika v štirih dneh iz vse Goriške, Primorske in Tirolske ter vdrl z zmagoslavni voji preko skoraj vse Benečije tja do Piave. Strašni poraz Rumunije je bil zadnji

Goriške uršulinke s sirotami v samostanski kleti, kjer je bilo varno pred bombami in krogli.

srečni blisk, ki je posijal v dušo umirajočega cesarja Franca Jožefa, — strašni poraz Italije je triumfalni zaključek prvega leta vladavine cesarja Karla.

Z radostjo, ponosom in z največjimi nadami v bodočnost praznujemo prvo obletnico. Državljanji upajo, oprti na svojo po-

v vasi Matajur prvo zborovanje ob veliki udeležbi dijaštva in ljudstva. Laška vlada je sklicatelje zbora preganjala in zvezo takoj udušila!

Vsi uradi od spodaj navzgor so bili laški. Ker ljudstvo uradnikov ni razumelo, so morali povsod pomagati tolmači. V času

beneške republike so imeli beneški Slovenci svoje domače župane in sodnik. V zadnjem stoletju je bila vsa uprava in kultura izključno laška ali nemška. Otrokom s silo vlivajo po šolah laščino. Seveda jo hitro pozabijo, ker doma govore in molijo le slovenski. Toda po cerkvah se je s pridigami in molitvami ohranila slovenščina. Vendar se je delavstvo izgubljalo v laški reki in se je inteligenca naglo potujčevala. Zvest je ostal narod, kmet, poljedelec duhovščina. Župniki in kapelani so nam ondi ohranili slovenski narod. V

Št. Petru Slovenskem je laško žensko učiteljišče. To je zahtevalo, da bodi maša ob desetih v nedeljo vselej le z laško pridigo. Župnik Gajon, naroden mož, pa se je uprl, in deseta maša je ostala kakor poprej s slovensko pridigo. In naš odlični pesnik Trinko Zamejski je duhovnik v Vidmu ter je storil za Slovenstvo v Benečiji kar je le mogel. Župnik Podreka, zdaj že pokojnik, je zapel priprosto pesem iz srca svojih rojakov o Benečiji:

„Jaz nisem Taljanka
pa tudi ne bom,
sem zvesta Slovenka,
ki ljubim svoj dom!“

Takih vrlih duhovnikov so imeli beneški Slovenci doslej. Duhovniki so poznali dušo naroda, zato so vedno zahtevali, da se naj beneška Slovenija, ki je „ponižna dekla“, reši „keten“ (verig) laških. Zdaj se je to zgodilo: ponižna slovenska dekla Benečija je svobodna. Ali je ne postavijo za gospodinjo na lastnem domu? Ali še ne bo smela imeti za svoje otroke slovenskih šol? Ali bo moral slovenski Benečan še laški parlarati, kadar gre plačat davke, služiti vojake, iskat pravice pred zakonom? Ali jo vrnejo — laškemu barbarstvu, ne da bi ji dali svobodo v zvezi z goriškimi rojaki?

(Dalje prihodnjič.)

Razne vesti.

„Slovan“. Izšli sta 8. in 9. številka v skupnem zvezku ter imata sledečo vsebino: **Franu Maslju v spomin.** Milan Pugelj. **Kresna noč.** Juš Kozak. **Ubranst.** Janko Glaser. **V bohotnem cvetju.** Matjaž. **V mislih.** Horikava. **Češka literatura za časa vojne.** Štefan Jež. **Ali čuješ?** Ivan Albreht. **Gospodična Mici.** Franc Milčinski. **Volkodlak.** Fran Govékar. **Misli o osnovah južnoslovenske zgodovine.** Anton Loboda. **Bridka zgodba iz Levstikovega življenja.** A. Žigon. **Igra.** Ivan Albreht. **Slovo.** Fran Roš. **Listek.** Ladislav P.: Fran Maselj Podlimbarski. Juš Kozak: Dialog ob treh povestih. Anton Loboda: Die nationale Abgrenzung im Süden. Anton Loboda: Za kulturno zedinjenje Jugoslovanov. Anton Loboda: Dr. Zober, Slovensko in tuje slovnstvo. Juš Kozak: Impresija gledaliških večerov. G. A.: XIV. umetniška razstava. J. K.: Narodni dar Ivi Vojnoviču. J. K.: Vladislav Petkovič-Dis. A. L.: † Dr. Janez Ev. Krek. Igralec Otokar Boleška je umrl. Avgust Žigon: Levstikovo delo za Prešerna do leta 1870. Avgust Žigon: Čopova biblioteka. — **Naše slike:** Ivan Vavpotič: Tolminke. (Umetniška priloga.) Quido Manes: Student. (Umetniška priloga.)

Opozarjamo posebno na članek „Misli o osnovah južnoslovenske zgodovine“ in na listek.

Naročite „Slovana“. Celoletna naročnina znaša 12 K. Novi naročniki dobe še vse letos že izišle številke.

Številke 10., 11. in 12. izidejo v skupnem zvezku pred božičem.

Za Miklavža najlepše darilo mladini je povest slovenskega dečka iz sedanje vojne „**DORE**“, ki jo je spisal dr. Ivan Lah, lepo ilustriral Maksim Gaspari, izdala in založila pa „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani. Cena vezani knjigi je 2.50 K ter se dobiva po knjigarnah in v našem upravnistvu.

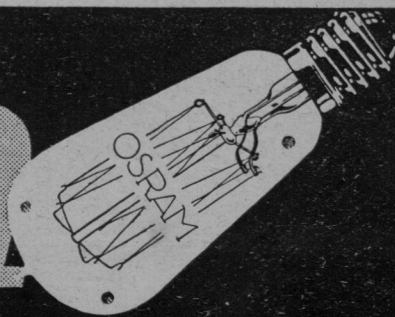
Številke. Madjarski statistik Fellner B. je izračunal, da znaša narodno imetje Cislajtanije okolo 84 milijard 730 milijonov K. Do 25. maja 1917 so narasli državni dolgovi na 54¹/₂ milijard in utegnjejo narasti do konca julija 1918 na 72¹/₂ milijard.

Odbor Carnegijeve mirovne ustanove, ki jo je ustanovil bogati Amerikanec in propagator svetovnega miru, je izjavil, da je po njegovem mnenju najuspešnejši pomoček za dosego trajnega mednarodnega miru nadaljevanje vojne proti cesarski nemški vladi do končne zmage demokracije.

Kako so živeli v Gorici: Marsikatera rodbina je morala med vojno živeti v kleti, kjer edino je bila varna pred topovi in letali. Tam so imeli tudi pohištvo.

Ostram

Zmes.

Med skopuhi. Mali Ruben zagleda kresnico, pa reče očetu: „Oče, glej no svetle muhe s svetiljko!“ — Oče: „Oh, ko bi imele stenice tako luč, bi si lahko prihranili razsvetljavo.“

V kmetijski šoli. Učitelj: „Kako se najlaglje ohrani goveje meso sveže?“ — „Če je vol živ,“ se odreže učenec.

Prihranek. Polde priskače iz šole pa pravi očetu: „Oče, danes sem vam pa eno krono prihranil.“ — „Lepo, lepo. Kako si jo pa prihranil?“ — Polde: „Ste rekli, da mi boste dali vselej kronico, kadar bom nalogo za „1“ spisal. Jaz sem pa dobil v nalogi 5.“

Vaba. — Ona: „Čemu pa delaš tako veliko skrinjo?“

On: „Imava 3 hčere omožiti. Snubec naj misli, da dobi dotična toliko blaga.“ r

Ohladilo. — Gospod: „Gospodična, vi imate tako lepe bele nežne roke, da ...“

Afra (nejevoljna): „Boste pa spet otresali svoje neslane poklone.“

Gospod (resno) . . . da ne morete biti dobra gospodinja.“ r

Resničen odgovor. — Nadzornik: „Črnosivec! Kje je Bog postavil sv. zakon?“

Učenec: „V raju.“

Nadzornik: „In s katerimi besedami?“

Učenec: „Sovraštvo bom naredil med teboj in med ženo.“ r

Mladenič, vojaščine prost, poštenih starišev, ki se je že 22 mesecev učil krojaške obrti, ter moral radi vojskinih razmer izstopiti iz pouka, želi zopet mesta kot **vajenec** pri kakem dobrem krojaškem mojstru. Naslov: Jurij Kastelc, Deskova vas 18, pošta Stari trg p. Kočevju.

Podpisujte VII. vojno posojilo!

Rabljene stroje, kot nove urejene, slamoreznice, geljni, mlini za roko, šivalni stroji, bencin motorji, elektromotorji, dinamo itd. Klinje za slamoreznice, srednje 20 K, velike 25 K, dobi se najboljše pri

FRAN ZEMANU, Selo-Moste štev. 29

kjer se tudi najbolj zanesljivo, na zahtevo tudi na domu, vsakovrstni poljedelski stroji strokovno popravljajo.

500 kron

Vam plačam, ako moj odstranjevalec korenin „**Ria balzam**“ ne odstrani brez bolečin Vaših kurjih očes, bradavic in žuljev v treh dneh. Cena za jeden lonček z janstvenim listom K 2.75, 3 lončki K 5.50, 6 lončkov K 8.50. Na stotine zahvalnih in priznalnih pisem.

Kemeny, Kaschau (Kassa) I. poštni predal 12/661 (Ogrsko).

Vabilo na subskripcijo deležev „Zvezne tiskarne“ registrovane zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani.

P. n.

Tiskarne, ki so opremljene z modernimi stroji, s popolnim materialom in večjim osebje, so za vsak narod največjega pomena.

Strankam, bankam, podjetjem in časopisom, ki imajo za sabo moderno tiskarno, zaleže več kot cela armada agitatorjev, agentov, akviziterjev ali zastopnikov. Tiskarne dajejo posameznikom in skupinam socialno moč, vpliv in donašajo gotov uspeh, kajti tiskarne so pri političnem, gospodarskem in kulturnem delovanju najsilnejši stebri.

Zato se zbirajo po vsem svetu okoli tiskarn stranke, industrijalci, kulturna društva, zavodi i. dr. Drug je navezan na drugega in v vzajemnosti jim je zajamčen razvoj in napredek.

Tudi „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani r. z. z o. z. ima kot lastnica dobro urejene in založene bivše Drag. Hribarjeve tiskarne jako velik in lep delokrog. Tiskarna napreduje z deli in naročili od dne do dne. Ne le da tiska in izdaja „Slovan“ in „Tedenske Slike“, ima od raznih zasebnikov, trgovcev in obrtnikov ter državnih in avtonomnih uradov toliko naročil, da jih komaj zmaguje in je neobhodno potrebno, da se razširi.

Kljub neugodnim vojnim razmeram sta se lista „Slovan“, mesečnik za književnost, umetnost in prosveto in „Tedenske Slike“, ilustriran tednik, ne le ohranila, temveč sta zlasti letošnje leto celo lepo napredovala. Letos je pričel svež pokret za povzdigo slovenskega prosvetnega dela. Kot pomladansko solnce oživlja vse naše narodno stremljenje in delovanje jugoslovanska ideja, ideja o našem narodnem ujedinjenju. — Tudi „Slovan“ in „Tedenske Slike“ sodelujeta pri našem narodnem prerojenju in da se njima omogoči še uspešnejše delovanje in da se njima razširi delokrog, se je osnovala zadruga „Zvezna tiskarna“, reg. z. z o. z. v Ljubljani.

Delokrog „Zvezne tiskarne“, ki ima resno trgovsko vodstvo, se širi kar vidno od meseca do meseca tako, da postaja za njo vedno bolj pereča nujnost, da si nabavi še več strojev ter večjih lokalov.

Da je zadrugi „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani zagotovljen uspeh, je najlepši dokaz, da ima že doslej vplačanih deležev za 62.000 K; potrebno pa je, da se tiskarna razširi in izpopolni, da bo zmogla velike zahteve, ki se stavijo na njo in še večje, ki jo čakajo.

Uljudno torej vabimo k pristopu k „Zvezni tiskarni“ v Ljubljani reg. z. z o. z., da se zagotovi potrebni kapital. Deleži so po 200 K in se vplačajo enkrat ali v štirih četrtletnih obrokih po 50 K, ter se obrestujejo po obrestni meri, ki jo določi vsakoletni občni zbor. Za deleže vplačani denar torej ni mrtev, temveč je plodonosno naložen.

Komur je pri srcu razvoj naše industrije, trgovine in kulture, naj pristopi k zadrugi „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Pojasnila daje in priglase sprejema točasno načelstvo „Zvezne tiskarne“ v Ljubljani, Dunajska cesta 9, kakor tudi „Jadranska banka“ in „Kmetiska posojilnica“ ljubljanske okolice v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1917.

Anton Pesek,
t. č. predsednik.

Vizitke elegantne in poceni natisne „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

STAVCE

sprejme „ZVEZNA TISKARNA“ v Ljubljani, Dunajska cesta št. 9.

Vinogradniki pozor!

na suho cepljene trteso na prodaj in sicer za l. 1918.

Kdor si želi za svoj vinograd, lepo, močno, dobrovkoreninjeno, zdravo in sortirano cepljeno trsje najboljših vrst? Cepljene trte se dobijo dveletne posebno močne enoletne. Dobi se tudi lepo vkoreninjena bela šmarnica. Cena trtam po dogovoru. Cepljene trte prodaja:

Franc Slodnjak, trtnar, pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, p. Juršinci pri Ptuju, Štajersko.

Album razrušene Gorice

in različne razglednice od podrte Gorice. Velika zaloga umetniških kart za 15—18 in 20 K za 100 kom. Naročila se prosijo na naslov:

ANTON PERTOT, GRADEC, Roseggerhaus.

Nov kažipot bolnikom!

Sestavlil sem spis, da ž njim pokažem milijonom trpečih edino pravo pot k ozdravljenju. Ta kažipot ne stane niti vinarja in se vsakemu, kdor se čuti bolnega, slabotnega in malodušnega pošlje zastonj. Moj spis je sad 50-letnega temeljitega preišljevanja in obsega veliko število praktičnih izkušenj in dokazov najodličnejših znanstvenikov.

Kdor se hoče oteti,

naj se posluži mojega poduka, ki je že tisočerm pomagal. Naj si je že zbolel vsled skrbi, prenapornosti ali

lehkomišelnosti in nezmernosti

vsem trpečim, omahljivcem in ljudem brez veselja do dela pokažem znanstveno in naravno pot k oprostitvi živčnih bolezni, nespečnosti, nevolje do dela, duševni in telesni slabotnosti, trganja po udih, glavobola, neprebavnosti in želodčnih bolečin ter mnogih drugih bolezni.

Pišite še danes dopisnico ter zahtevajte zastonj in poštine prosto

moj kažipot!

Naslovite dopisnico na:

E. Pasternak, Berlin, N.O., Michaelkirchplatz 13, Abt. 499.

Zamaške

nove in stare, kupi vsako množino trdka Ljubljanska industrija probkovih zamaškov JELAČIN & KO. LJUBLJANA

Kislo vodo, vino in sadjevec

razpošilja

A. OSET, pošta Guštanj, Koroško.

Kupim vse vrste zamaške, steklenice in sode.

KONJAK

iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepičilo za ohranitev življenja. Razpošilja 12 let starega 4 pollitrške steklenice franco po pošti za 60 kron, mladega triletnega, čudovito učinkujočega kot bo lajšajoče vribalno sredstvo pri trganju po udih, Francovo žganje, 4 pollitrške steklenice za 48 kron. Vino od 56 litrov naprej. Beli rizling in rdeči burgundec po K 4'60 liter.

Benedikt Hertl,

graščak, grad Goliče, Konjice, Štajersko.

Josip Jug

pleskarski in likarski mojster Ljubljana, Rimska c. 16.

se priporoča cenjenemu občinstvu za vsa v to stroko spadajoča dela. Jamčim da delam samo s pristinim firnežem.

Solidna in točna postrežba.

F. BATJEL prej v Gorici. LJUBLJANA, Stari trg 28

Moška in ženska dvokolesa še s staro pnevmatiko šivalni in pisalni stroji, gramofoni, električne žepne svetilke.

Najboljše baterije.

Posebno nizke cene za preprodajalce.

Mehanična delavnica

na Starem trgu št. 11.

Zavod za masiranje

Poljanskacesta 7

negovanje obraza, prsi, las in rok.

Zaloga Schröder-Schenkejevih preparatov.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las ki rdeče, svetle in sive lase in brado za trajno temno barva. 1 steklenica s poštnino vred stane K 2'70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. 1 steklenica s poštnino vred K 2'45. Povzete 55 vinarjev več. Naslov za naročila:

Jan Grolich, drogerija pri angelju v BRNU št. 645, Moravsko.

BLAŽ JANČAR

pleskarski mojster

več let pri trdki BRATA EBERL, se priporočam slavnemu občinstvu kot invalid za stavbena in pohištvena dela.

Delavnica: Oražem, Breg št. 6.

Zaloga pohištva
VIDO BRATOVŽ
Stari trg 5
LJUBLJANA

Največja slovenska hranilnica:

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3

je imela koncem leta 1916 vlog K 55,000.000.—, hipotečnih in občinskih posojil 30,600.000.—, rezervnega zaklada „ 1,500.000.—.

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje najvišje po 4% večje in nestalne vloge pa po dogovoru.

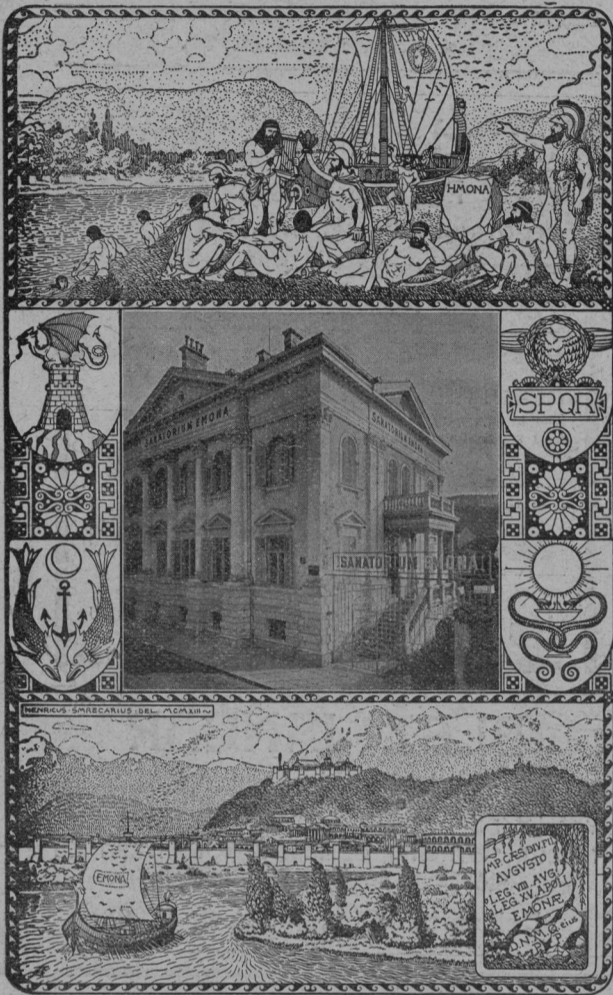
Hranilnica je pupilarno varna in stoji pod kontrolo c kr. deželne vlade. Za varčevanje ima vpeljane lične domače hranilnike.

Posoja na zemljišča in poslopja na Kranjskem proti 5%, izven Kranjske pa proti 5 1/4% obrestim in proti najmanj 1% oziroma 3/4% odplačevanju na dolg.

V podpiranje trgovcev in obrtnikov ima ustanovljeno Kreditno društvo.

CRESCES
FORTIS

SANATORIUM · EMONA
ZA · NOTRANJE · IN · KIRURGIČNE · BOLEZNI ·
PORODNIŠNICA.
LJUBLJANA · KOMENSKEGA · ULICA · 4
SEF · ZDRAVNIK · PRIMARIJ · DR · FR · DERGANČ

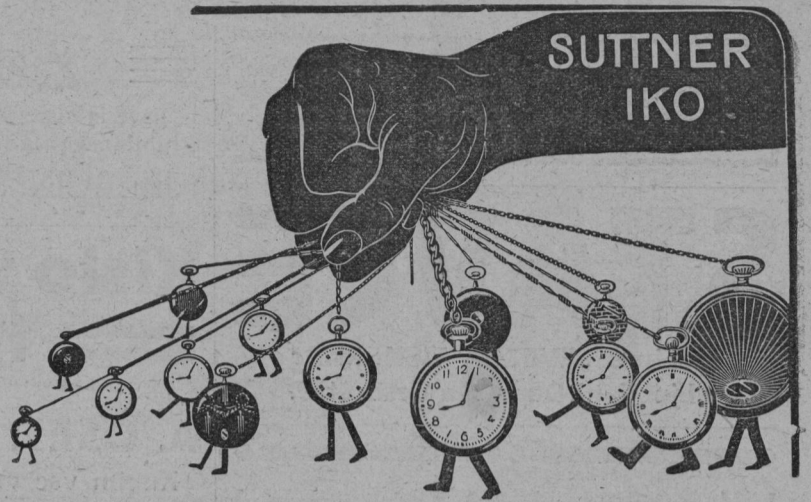

Selenburgova ulica 1
(s raven trgovine Tličar)

Špecialna trgovina bluz

Antonija Sitar

Dobro >IKO< uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je
mojstrsko delo urarske umetnosti!

Razpošilja se po povzetju, — Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepotičja, daril itd. v velikem

krasnem ceniku,

katerega zahtevajte zastoj in poštne prosto.

:: Vse ure so natančno preizkušene ::

Lastna znamka „IKO“ svetovnoznana.

- Št. 99410 Kovinasta anker Roskopf ura K 12·40
- št. 99449 Roskopf ura, grav. močna, 2 pokrova K 18·60
- št. 99600 Radijska žepna ura ponoči sveteča K 16·20
- št. 99865 Kovinasta verižica K 1·60
- št. 99645 Uhani ameriški double zlato K 3·40
- št. 99022 Srebr. rožni venec K 9·50

Lastna protokolirana tovarna ur v Švici.

Svetovna razpošiljalnica

H. Suttner samo v Ljubljani št. 5

Nobene podružnice. Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Vsaka gospa
naj čita mojo zanimivo navodilo o modernem

negovanju prsi.

Uspešen svet pri pomanjkanju in opešanju obilnosti! — Pišite zaupno **IDI KRAUSE, Presburg (Ogrsko) Schanzstrasse 2, Abt. 95.** — Ne stane nič.

Priporoča se
:: umetna knjigoveznica ::
IVAN JAKOPIČ
:: LJUBLJANA. ::

Slav. občinstvu in gosp. trgovcem priporočam

slamnate čevlje (šolne)
in slamnate podplate za v čevlje

katere sem začel izdelovati, tako da ustrezem lahko vsaki zahtevi. Ker je druga obutev tako draga, bode ta za osebe, ki imajo opravilo v sobah, prav dobro došla. Naj vsakdo poskusi!

FRANC CERAR, tovarna slamnikov v Stobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

Mazilo za lase
varstvena znamka Netopir

napravi g. Ana Križaj v Spodnji Šiški št. 222 pri Ljubljani. Dobi se v Kolodvorski ulici 200 ali pa v trafikli pri farni cerkvi. V 3 tednih zrastejo najlepše lase. Steklenica po 4 in 5 K. Pošilja se tudi po pošti. Izborno sredstvo za rast las. — **Za gotovost se jamči.** — **Zadostuje steklenica.** — Spričevala na razpolago.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

:: Delniška glavnica 10,000.000 kron. :: **STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 2.** **Rezervni fondii okroglo 1,500.000 kron.**

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici (t. č. v Ljubljani) in Celju.

Sprejema vloge na vložne knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

4% **rentnine** od vlog na knjižice plača banka sama.

Naročnina za list „Tedenske Slike“; za Avstro-Ogersko: 1/4 leta K 3·80, 1/2 leta K 7·50, celo leto K 15—; za Nemčijo: 1/4 leta K 5—, 1/2 leta K 10— celo leto K 20—; za ostalo inozemstvo: celo leto fr. 24—. Uredništvo in upravnništvo Ljubljana, Dunajska cesta št. 9.